

Martin Polák: Urgentní příjem. Nejčastější znaky, příznaky a nemoci na oddělení urgentního příjmu. 3., přepracované a doplněné vydání

Praha, Grada Publishing a.s., 2023, 860 stran.

Vydání třetí, formát 185 × 120 mm, vázaná vazba, dvoubarevný výtisk.

ISBN: 978-80-271-6901-6 (pdf).

ISBN: 978-80-271-3506-6 (print).

Cena: 1 299 Kč.

Recenzi na první vydání tohoto velmi úspěšného titulu přinesl náš časopis jako Zprávu o knize v roce 2015 (Cor Vasa 2015;57(2):266). Tenkrát byla mnohem útlejší, měla jen 645 stran a mohl jsem o ní napsat, že má tu výhodu, že „se vejde do kapsy lékařského pláště“. Druhé vydání v roce 2016 mělo 675 stran. To současné, které má 866 stran, by se už do kapsy lékařského pláště nebo haleny nevešlo. Je vhodné předeslat, že obě předchozí vydání byla rychle rozebrána. Tento úspěch autor jistě neočekával. To bylo pro eventuální zájemce výrazem kvality i potřeby.

Referovaná kniha se věnuje problematice, s níž se lékaři na oddělení akutního příjmu/emergency setkávají nejčastěji. V těchto situacích je nutné se rozhodnout nejen rychle, ale i kvalifikovaně. A především k tomu má tato monografie sloužit. Obsah je rozdělen do devíti částí: I. Obecná část (40 stran), II. Nejčastější znaky a příznaky A–Z (188 stran), III. Nejčastější nemoci a nosologické jednotky A–Z (2 strany), IV. Poruchy acidobazické rovnováhy a vnitřního prostředí (64 strany), V. Nejčastější otravy na urgentním příjmu (56 stran), VI. Psychiatrický a agresivní pacient na urgentním příjmu (22 stran), VII. Vybrané diagnostické a léčebné metody používané na urgentním příjmu (62 stran). Jako poslední odborné téma je zařazena kapitola VIII. Speciální témata (42 stran). Následují: Historie (4 strany), až příliš rozsáhlý seznam doporučené literatury (11 stran), použité zkratky (9 stran), třísloupcový rejstřík (7 stran). Krátký český a anglický souhrn (1 strana) knihu ukončují. Převážná většina textu není ilustrována. Výjimku tvoří 39 několikabarevných algoritmů v kapitole IX na stranách 723–767.

Třetí vydání knihy má sice stejný obsah jako vydání předešlá, ale některé kapitoly byly přepracovány a mají aktualizovaný obsah, několik kapitol bylo přidáno. Kniha tak splňuje požadavek na „přepracované vydání“. Systematiku podtrhuje, že hesla jsou psána podle jednotné šablony: definice, klasifikace, příčiny, klinický obraz, diagnostika, diferenciální diagnostika, kritéria pro hospitali-

zaci a kritéria pro propuštění z nemocnice. Na konci textu některých kapitol je odstavec Varovný příznak, vytištěný červeně a označený červeným symbolem (obměna *red flags* anglických učebnic). Vlastní text je psán úspornou formou – heslovitě, ale tak, aby věty neztrácely smysl. Někdy obsah reflektuje principy medicíny založené na důkazech (EBM) a/nebo doporučení odborných společností (světových, evropských, českých). Pro knihu také platí výhoda „textu jednoho autora“, takže se informace ani neopakují, ani si neprotiřečí.

Od druhého vydání Urgentního příjmu se mnohé změnilo. Významnou roli sehrála pandemie covidu-19. Nejen naše, ale globální zdravotnictví, vzniklé a organizované, aby plnilo úlohu „zdravotnictví klidných časů“, bylo konfrontováno s problémy, na něž nebylo připraveno. Stačí vzpomenout na katastrofální průběh počátku pandemie v severní Itálii. Doslova ze dne na den narostl význam epidemiologie, hygienické služby, farmaceutického průmyslu: vznikly nové léky, nové očkovací látky. Nemocnice byly nuceny změnit standardní oddělení v covidová, musely se změnit znalosti i dovednosti všech zdravotníků jak v ambulanci, tak v nemocniční péči.

Nepochybuji, že i toto třetí vydání bude úspěšné. Přesto upozornění pro autora: oproti prvnímu vydání má toto o 250 stran víc. Další zvětšení je již nežádoucí.

Komu knihu doporučit?

Samozřejmě především těm, kteří pracují na oddělení akutního příjmu a emergency. Ale s akutní situací se může setkat každý lékař. Kniha by neměla chybět na příjmových ambulancích a ve vozzech záchranné lékařské služby. Konečně poučit se někdy může každý.

Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,
III. interní klinika, 1. lékařská fakulta Univerzity
Karlovy a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze,
e-mail: petrjanv@email.cz